

Folketingets Socialudvalg
Folketingets Beskæftigelsesudvalg
Folketingets By- og boligudvalg
Kommunernes Landsforening

24. september 2012

Bekæmpelse af hjemløshed er fortsat et fælles politisk ansvar. Skal antallet af hjemløse reduceres, kræver det, at området prioriteres både på finansloven for 2013 og i kommunernes budgetter. Knasterne er manglen på billige boliger, antallet af udsættelser og den lave ungeydelse.

I 2009 vedtog Folketingets partier en ambitiøs hjemløsestrategi til 500 mio. kr. På tværs af partiskel var man enige om, at det daværende antal hjemløse på ca. 5000 personer skulle reduceres betydeligt. Dette er ikke sket. Tværtimod. På trods af hjemløsestrategien er der sket en nettotilstrømning til gruppen på 6 procent, fra 4998 personer i 2009 til 5290 personer i 2011. Særligt bekymrende er stigningen i antallet af unge hjemløse (18-24 år), som er steget fra 633 personer i 2009 til 1002 personer i 2011 – en stigning på 58 procent! Dette er alarmende, og som medlem af den faglige følgegruppe i hjemløsestrategien har Rådet oplevet kommunernes undren og frustration i forhold til at håndtere denne gruppe. Social- og integrationsministeren forlængede hjemløsestrategien fra udgangen af 2012 til 31. august 2013, dog uden nye midler, så de medvirkende kommuner får mere tid til at nå de opstillede reduktionsmål. Sympatisk af ministeren, men en stakket frist for kommunerne, der tilsyneladende ikke formår at forebygge ny hjemløshed.

Det er Rådets vurdering, at hjemløsestrategien har været en succes fagligt set. De housing first baserede bostøttemetoder og den systematiske måde at arbejde på i kommunerne virker tilsyneladende i forhold til at få hjemløse i bolig og hjælper dem med at fastholde den. Selv hjemløse med massive problemer er kommet i bolig og bliver der. Uden hjemløsestrategien ville antallet af hjemløse sikkert have været endnu højere, end det er tilfældet. Det vil sige, det får vi rent faktisk ikke vished for, da der ikke er lagt op til at teste metodernes effekt ved hjælp af kontrolgrufforsøg. Foruden viden om metoderne har strategien vist, at et vedvarende politisk og ledelsesmæssigt fokus på området nytter. Flere medlemmer af SAND – de hjemløses landsorganisation har oplevet dette *first hand*. Hjemløsestrategien har således i det store hele realiseret sit faglige potentiale, men her hører succeshistorien også op.

For mens kommunerne har fået statslige midler til en særlig indsats, er der mange indikationer på, at kommunerne samtidig har skåret i den eksisterende kommunale indsats til målgruppen. Det var ellers en klar aftale mellem den daværende socialminister og de 8 strategikommuner, som indgik bilaterale aftaler, at der ikke kunne ske reduktion i den øvrige indsats på området. I projektperioden har de medvirkende kommuner imidlertid lukket forsorgshjem, skåret i SKP-

Bredgade 25, opg.F, 4. sal
1260 København K

Tlf. 3392 4704

Fax. 3392 9205

www.udsatte.dk

E-mail: post@udsatte.dk

indsatsen, aktivitets- og samværstilbud og på misbrugsbehandlingen. Rådet vil opfordre kredsen af satspuljepartier til at afkræve strategikommunerne økonomiske redegørelser for at kunne vurdere og påse, at dette aftalepunkt er overholdt. Dette burde rent faktisk være en del af evalueringen af strategien.

Strukturelle barrierer

Nok så afgørende har hjemløsestrategien afdækket nogle af de strukturelle barrierer, som skal adresseres, hvis hjemløsekurven skal knækkes. Fra politisk side – både Folketing og KL - bliver man nødt til i fællesskab at tale om elefanten i stuen: Manglen på boliger, som målgruppen kan betale og antallet af udsættelser. Et forum for drøftelse af disse knaster kunne bl.a. være økonomiforhandlingerne juni 2013, hvor opfølgning på hjemløsestrategien og hjemløshed generelt bør tages op som et selvstændigt tema. Vil man fortsat reducere antallet af hjemløse?

Manglen på boliger, som målgruppen kan betale, er som sagt en væsentlig barriere i forhold til at løse hjemløseproblemet. Samme erfaring har man gjort sig i Norge, da man i 2008 evaluerede landets hjemløsestrategi. Værktøjer som anvinningsretten og muligheden for at omdanne ældreboliger eller kollegier til permanente boliger til hjemløse bør drøftes til kommuneøkonomiforhandlingerne med henblik på at tilvejebringe 1000-1500 boliger til hjemløse.

Antallet af udsættelser er faldende, men er fortsat meget højt. 25 procent af de udsatte personer er ikke i en bolig et år efter udsættelsen. Dette er en væsentlig del af fødekæden til ny hjemløshed. Fremskudt gældsrådgivning og en mindre restriktiv anvendelse af muligheden for enkeltydelser bør være elementer i en samlet forebyggelsesplan på området.

Endelig er der den lave ungeydelse, som betyder at mange unge ikke er i nærheden af at kunne betale en bolig. Derfor bør regeringen som en del af finanslovsforhandlingerne for 2013 prioritere et supplerende boligtillæg til unge under 25 år, så de kan komme i en bolig. Mange unge er i dag *hjemløse sofasurfer*, der kun lige formår at holde fast i den sidste del af netværket. Der er tale om unge med massive misbrugsproblemer, manglende tilknytning til uddannelse og arbejdsmarked. Unge, som har været ”kendt” i børne- og ungeforvaltningerne, men som er blevet tabt, efter de er fyldt 18 år. Det skal der tages hånd om.

Så kære politikere i både Folketing og kommune: Hold fast i de ambitiøse målsætninger fra hjemløsestrategien og sæt nu ind i forhold til at begrænse tilgangen til målgruppen.

Med venlig hilsen

Jann Sjørnsen, formand